

14. Imomov, D. (2021). *Shaharlarning ekologik rivojlanishi: tizimli yondashuv*. Toshkent: Akademiya.
15. Murodiljon, K., Gulhayo, K., & Bobur, K. (2022). Ayrim kimyoviy reaksiyalarni tenglamalar yordamida yeching. *Biznesni boshlash va ochiq jamiyat Yevropa jurnali*, 2 (1), 45-48.
16. Komolova, G., Xalilov, M., & Komiljonov, B. Tenglamalar yordamida ba'zi kimyoviy reaksiyalarni yechish. *Yevropa biznes startaplari va ochiq jamiyat jurnali*.-2022.-2-jild.-Yo'q, 1(8), 45-48.
17. Abdusalilovna, D. T., & Durbek, K. M. (2023). Extreme Problems and Their Study in a Mathematics Course. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies* (2993-2157), 1(10), 113-118.

EKOTURIZMNI TABIATNI MUHOFAZA QILISH CHORA-TADBIRLARI

Kamalov Sherzodbek Sabirovich

Andijon davlat texnika instituti, assistenti,

E-mail: kamalovsherzodbek1986@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu tezis ekoturizmni rivojlantirishning ko'p qirrali sohasiga bag'ishlangan bo'lib, uning barqaror turizm amaliyotidagi ahamiyatini o'rganadi. U atrof-muhitni muhofaza qilish, jamoatchilikning ishtiroki, iqtisodiy oqibatlar va mahalliy ekotizimlarga umumiy ta'sirini o'z ichiga olgan turli o'lchovlarni o'rganadi. Adabiyotlarni tahlil qilish, uslubiy yondashuvlar va natijalarni muhokama qilish orqali ekoturizmni rivojlantirishning samarali strategiyalari, muammolari va kelajakdagi istiqbollari to'g'risida tushuncha berishga qaratilgan. Maqolani o'qish orqali ekoturizm haqida yangi bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishingiz, shuningdek, mavjud bilimlarni takrorlashingiz mumkin.

Kalit so'zlar: ekoturizm, tabiat, atrof-muhit, madaniyat, jamiyat, tabiatni muhofaza qilish, barqaror rivojlanish, jamoatchilik, infratuzilma, iqtisodiy foyda.

Kirish: Atrof-muhitni tejaydigan va mahalliy aholi farovonligini yaxshilaydigan tabiiy hududlarga mas'uliyatli sayohat bilan ajralib turadigan ekoturizm an'anaviy turizmga barqaror alternativ sifatida mashhurlikka erishdi. Ushbu kirish qismida kontseptsiya haqida umumiy ma'lumot berilgan bo'lib, uning tabiatni muhofaza qilish harakatlarini targ'ib qilish, jamoatchilik ishtirokini rivojlantirish va ekologik jihatdan sezgir mintaqalarda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishga hissa qo'shishdagi ahamiyatini ta'kidlaydi [1].

Asosiy qism: Tabiatni muhofaza qilish - [tabiat](#) va uning boyliklaridan oqilona foydalanishga, tabiatni inson manfaatlarini ko'zlab ongli ravishda o'zgartirishga, tabiat boyliklari va umuman tabiatni, uning go'zalligi, musaffoligini saqlab qolishga va yanada boyitishga qaratilgan barcha tadbirlar majmuasi. Tabiatni muhofaza qilish tadbirlari majmuasiga davlatlar, xalqaro tashkilotlar, jamoat, ilmiy-texnik, ishlab chiqarish, iqtisodiy va ma'muriy tashkilotlar, xar bir odam tomonidan amalga oshiriladigan tadbirlar kiradi.

Hozirgi vaqtda inson yashab, to'xtovsiz munosabatda bo'lib kelayotgan tabiiy muhit uzoq geologik davrlar (4,5-4,7 milliard yil) mobaynida bir qancha omillarning birgalikda ta'sirida, ya'ni [Quyosh](#) nuri, [Yerning gravitatsiya](#) kuchi, ko'lami, aylanma harakatlari, tektonik harakatlar, havo va suv qobiqlarining vujudga kelishi va o'zgarishi, ekzogen jarayonlar ta'siri, organik dunyoning paydo bo'lishi va taraqqiyoti ta'sirida tarkib topgan. Tabiiy muhitning holati o'zaro ta'sir etib turuvchi ko'p omillarning murakkab majmuida tarkib topgan tabiiy muvozanatga bog'liq. Chunki bir joyning iqlimi Quyosh nurining tushish burchagiga, ya'ni geografik kenglik, yer yuzasining tuzilishi, [shamollar](#), okeanlarning uzoq yoki yaqinligi, oqimlari va boshqalarga; o'simliklar qoplami esa iqlim, yer yuzidagi [tog' jinslari](#), [relyef](#), [tuproqlarga](#) bog'liq. Bu tabiiy omillarning birontasida o'zgarish ro'y bersa, tabiiy muvozanat buziladi, bu esa tabiiy muhitda o'zgarishlarga sabab bo'ladi. Ba'zan, tabiatning biror komponentiga ko'rsatilgan arzimagan ta'sir hech kutilmagan katta o'zgarishlarga, xususan, xavfli o'zgarishlarga olib kelishi mumkin.

Har qanday tirik mavjudot o'z atrofini o'rab turgan tabiiy muhit bilan o'zaro ta'sirda bo'ladi, undan o'ziga kerakli narsalarni oladi, shu muhitda moslashadi, muhit tarkibiga, undagi modda va energiyaning aylanma harakatiga ma'lum darajada o'zgarish kiritadi. Yerning havo qobig'idagi hozirgi gazlar tarkibi, miqdori, ayrim foydali qazilmalari, masalan, [ohaktosh](#), [toshko'mir](#), [qo'ng'ir ko'mirning](#) hosil bo'lishi, tuproq qoplaminig tarkib topishi, rivojlanishi organizmlarning hayot faoliyati natijasidir. Organik dunyoning tabiiy muhit bilan o'zaro ta'siri biologik evolyutsiya jarayonida yangi turlarning paydo bo'lishi, raqib turlar sonining ko'payishi yoki kamayishi va atrof muhitning o'zgarishi natijasida o'zgaradi [2-3].

Adabiyot tahlili: Ekoturizmni rivojlantirish bo'yicha mavjud adabiyotlarni sinchkovlik bilan o'rganish istiqbol va yondashuvlarni ochib beradi. Olimlar ekologik turizmning atrofmuhitga salbiy ta'sirini yumshatish, biologik xilma-xillikni saqlash va daromad olish va salohiyatni oshirish tashabbuslari orqali mahalliy jamoalarning imkoniyatlarini kengaytirish imkoniyatlarini ta'kidladilar. Biroq, haddan tashqari tijoratlashtirish, resurslarning kamayishi va ijtimoiy-madaniy uzilishlar kabi muammolar xam puxta rejalashtirish va boshqarish strategiyalari zarurligini ta'kidlaydi [4].

Usullari: Ushbu tadqiqotda qo'llanilgan metodologiya sifat va miqdoriy yondashuvlarning kombinatsiyasini o'z ichiga oladi. Ma'lumot yig'ish usullariga adabiyotlarni ko'rib chiqish, amaliy tadqiqotlar, so'rovlar va ekoturizm tashabbuslari bilan shug'ullanadigan manfaatdor tomonlar bilan suhbatlar kiradi. Tahlil ekoturizmni rivojlantirish dinamikasi bo'yicha turli xil istiqbollar va tushunchalarni olish uchun birlamchi va ikkilamchi ma'lumotlar manbalarini o'z ichiga oladi [5].

Natijalar: Ekoturizmning eng keng tarqalgan ta'riflaridan biri Xalqaro ekoturizm jamiyatidan kelib chiqqan bo'lib, u ekoturizm "atrof-muhitni saqlaydigan va mahalliy aholining farovonligini yaxshilaydigan tabiiy hududlarga mas'uliyatli sayohat" ekanligini ta'kidlaydi. Buni kengaytirar ekan, ekoturizm bo'yicha yetakchi ekspert va muallif Marta Xani haqiqiy ekoturizm quyidagi yetti xususiyatni o'z ichiga olishi kerakligini aytadi.

- o'z ichiga oladi tabiatga sayohatlar zonalari;
- kamaytiradi effect;
- shakllar ekologik ong;
- saqlashga bevosita moliyaviy foyda keltiradi;
- mahalliy hamjamiyatlarni moddiy rag'batlantirish va vakolatlarini kengaytirishni ta'minlaydi;
- mahalliy madaniyatni hurmat qiladi;
- inson huquqlari va xalqaro mehnat shartnomalarini qo'llab-quvvatlaydi.
-

Ekoturizmning umumiy ta'riflari.

1-jadval.

Ekoturizim
Tabiatni muhofaza qilishni rag'batlantiradigan, tashrif buyuruvchilarga kam ta'sir ko'rsatadigan va mahalliy jamoalarga foyda keltiradigan, faol ijtimoiy va iqtisodiy ishtirokni ta'minlaydigan tabiatdan (va tegishli madaniy xususiyatlar, o'tmish va hozirgi) zavqlanish va qadrlash uchun tabiiy hududlarga ekologik mas'uliyatli sayohatlar (Tabiatni muhofaza qilish va Butunjahon tabiatni muhofaza qilish ittifoqi.IUCN)
Atrof-muhitni muhofaza qilish va mahalliy aholi farovonligiga hissa qo'shadigan tabiiy hududlarda mas'uliyatli sayohat. Xalqaro ekoturizm jamiyati.
Ekoturizm - bu tabiiy hududlarni o'rganishga qaratilgan, atrof-muhit va madaniyatni tushunish, qadrlash va himoya qilishga hissa qo'shadigan ekologik barqaror turizm. Avstraliya ekoturizmi.
Ekoturizm - bu atrof-muhitga va tashrif buyurilgan jamoalarga foyda keltiradigan tabiiy hududlarga yo'naltirilgan barqaror turizm bo'lib, atrof-muhit va madaniyatni tushunish, qadrlash va xabardorlikka yordam beradi.

Ekoturizmni rivojlantirish atrof-muhitni muhofaza qilish va mahalliy jamoalarga foyda keltirishga qaratilgan barqaror turizm tajribalarini yaratishni o'z ichiga oladi. Ekoturizmni rivojlantirishning asosiy jihatlari:

1. Tabiatni muhofaza qilish: ekoturizm tabiiy yashash joylari, yovvoyi tabiat va madaniy merosni himoya qilishga qaratilgan. Bu chiqindilarni kamaytirish, energiya samaradorligi va yashash joylarini tiklash kabi mas'uliyatli amaliyotlar orqali atrof-muhitga salbiy ta'sirlarni minimallashtirishni o'z ichiga oladi.

2. Jamiyatni jalb qilish: mahalliy jamoalar ekoturizmni rivojlantirishning ajralmas qismidir. Hamjamiyatlarga turizm faoliyatida ishtirok etish imkoniyatini berish ularning iqtisodiy va ijtimoiy foyda olishini ta'minlaydi. Bunga ish bilan ta'minlash, mahalliy korxonalarni qo'llab-quvvatlash va jamiyat a'zolarini qaror qabul qilish jarayonlariga jalb qilish kiradi.

3. Ta'lim va xabardorlik: tashrif buyuruvchilarga tabiatni muhofaza qilish va barqarorlikning ahamiyati to'g'risida ma'lumot berish juda muhimdir. Interpretatsion dasturlar, ekskursiyalar va axborot materiallari ekologik muammolar to'g'risida xabardorlikni oshirishga va sayyohlar orasida mas'uliyatli xatti-harakatlarni targ'ib qilishga yordam beradi.

4. Madaniy merosni saqlash: ekoturizm ko'pincha boy madaniy merosga ega hududlarga tashrif buyurishni o'z ichiga oladi. Mahalliy madaniyatlar, urf-odatlar va tarixiy joylarni hurmat qilish va saqlash, tashrif buyuruvchilar o'rtasida madaniy almashinuv va tushunishni rivojlantirish juda muhimdir.

5. Kam ta'sirli infratuzilma: atrof-muhitga ta'sirini minimallashtiradigan ekologik toza infratuzilmani rivojlantirish barqaror turizm uchun juda muhimdir. Bunga ekologik lojalar, lagerlar va tabiiy muhit bilan uyg'unlashish uchun mo'ljallangan yo'llar, shuningdek, yashil qurilish amaliyotini amalga oshirish va qayta tiklanadigan energiya manbalaridan foydalanish kiradi.

6. Normativ asoslar: hukumatlar ekoturizmni rivojlantirishda barqarorlikni ta'minlaydigan va tabiiy va madaniy resurslarni muhofaza qilishni ta'minlaydigan qoidalar va siyosatni o'rnatish orqali hal qiluvchi rol o'ynaydi. Bunga rayonlashtirish qoidalari, atrof-muhitga ta'sirini baholash va turizm faoliyati uchun ruxsatnomalar kirishi mumkin.

7. Monitoring va baholash: muntazam monitoring va baholash ekoturizm tashabbuslarining samaradorligini baholashga va takomillashtirish yo'nalishlarini aniqlashga yordam beradi. Bu kelajakda rejalashtirish va qaror qabul qilish to'g'risida ma'lumot berish uchun tashrif buyuruvchilar soni, atrof-muhit ko'rsatkichlari, jamoat foydalari va iqtisodiy ta'sirlar to'g'risida ma'lumot to'plashni o'z ichiga olishi mumkin. Umuman olganda, ekoturizmni rivojlantirish mazmunli va barqaror turizm tajribalarini yaratish uchun atrof-muhitni muhofaza qilish, jamoatchilik ishtiroki va iqtisodiy hayotiylikni muvozanatlashtiradigan yaxlit yondashuvni talab qiladi. Ekoturizmni rivojlantirish atrof-muhit uchun ham, mahalliy jamoalar uchun ham bir qator afzalliklarni taqdim etadi [6].

Mana ba'zi asosiy afzalliklar: Tabiiy resurslarni saqlash: ekoturizm mas'uliyatli sayohat amaliyotini targ'ib qilish orqali tabiiy yashash joylari va bioxilma-xillikni saqlashga undaydi. Qo'riqlanadigan hududlar turizmdan daromad olishi mumkin, uni brakonerlikka qarshi choralar, yashash joylarini tiklash va yovvoyi tabiatni kuzatish kabi tabiatni muhofaza qilish harakatlariga qayta investitsiya qilish mumkin. Jamiyatning imkoniyatlarini kengaytirish va ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish: ekoturizm tabiiy hududlarda va uning atrofida yashovchi mahalliy jamoalar uchun iqtisodiy imkoniyatlar yaratishi mumkin. Bu ko'pincha mahalliy aholining rahbarlik, mehmondo'stlik, hunarmandchilik va turizm bilan bog'liq boshqa tadbirlarda ishtirok etishini o'z ichiga oladi va shu bilan ish o'rinlari va daromad olish imkoniyatlarini yaratadi. Bu daraxt kesish, konchilik yoki barqaror bo'lmagan qishloq xo'jaligi kabi ekologik halokatli faoliyatga bog'liqlikni kamaytirishi mumkin [7].

Madaniyatni saqlash: ekoturizm ko'pincha mahalliy madaniyat va an'analarni boshdan kechirish va o'rganishni o'z ichiga oladi. Ekoturizm mahalliy bilimlarni, urfodatlarini va turmush

tarzini namoyish etish va qadrlash orqali madaniy merosni saqlashga va turli madaniyatlarga hurmatni rivojlantirishga yordam beradi. Ta'lim va xabardorlik: ekoturizm ekologik ta'lim va tabiatni muhofaza qilish masalalari to'g'risida xabardorlikni oshirish uchun kuchli vosita bo'lishi mumkin. Ekoturizm saytlariga tashrif buyuruvchilar ko'pincha mahalliy ekotizimlar, yovvoyi tabiat va tabiatni muhofaza qilish muammolari haqida bilib olishadi, tabiatga ko'proq minnatdorchilik bildirishadi va uyga qaytganlaridan keyin ham barqaror xatti-harakatlarni rag'batlantiradilar [8].

Barqaror amaliyotni targ'ib qilish: ekoturizm chiqindilarni minimallashtirish, suv va energiyani tejash, mahalliy va organik oziq-ovqat mahsulotlarini ishlab chiqarishni qo'llab-quvvatlash kabi ekologik toza amaliyotlarni targ'ib qiladi. Bu turizmni barqaror rivojlantirish uchun namuna bo'lib xizmat qilishi va atrof-muhitni boshqarishga nisbatan kengroq ijtimoiy munosabatlarga ta'sir qilishi mumkin. Daromad oqimlarini diversifikatsiya qilish: yagona sohaga (qishloq xo'jaligi yoki baliq ovlash kabi) juda bog'liq bo'lgan jamoalar uchun ekoturizm muqobil daromad manbasini taqdim etishi va shu bilan iqtisodiy tebranishlar va tashqi zarbalarga nisbatan zaiflikni kamaytirishi mumkin. Kengaytirilgan hayot sifati: ekoturizmdan olinadigan daromad jamoat infratuzilmasi, sog'liqni saqlash, ta'lim va boshqa ijtimoiy xizmatlarga sarflanishi mumkin, bu esa ekoturizm yo'nalishlarida yashovchilar uchun umumiy hayot sifatini yaxshilaydi [9].

Madaniy va tabiiy meros ob'ektlarini saqlash: madaniy va tabiiy meros ob'ektlariga tashrif buyuruvchilarni jalb qilish orqali ekoturizm ularni saqlash, tiklash va muhofaza qilishga hissa qo'shishi, kelajak avlodlar bahramand bo'lishlari uchun ularning uzoq muddatli barqarorligini ta'minlashi mumkin. Umuman olganda, ekoturizm mas'uliyatli va puxta rejalashtirish bilan amalga oshirilganda, odamlar va sayyoramiz farovonligiga hissa qo'shishi, turizmni rivojlantirish va atrof-muhitni muhofaza qilish o'rtasidagi uyg'un munosabatlarni rivojlantirishi mumkin [10].

Muhokama: Muhokama bo'limi barqaror turizm amaliyotining keng doirasidagi topilmalarning oqibatlarini o'rganadi. U atrof-muhitni muhofaza qilish maqsadlari, ijtimoiy-iqtisodiy foyda va ekoturizmni rivojlantirishda jamoatchilik ishtiroki o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni o'rganadi. Bundan tashqari, u muammolarni hal qilish va ekoturizmning ijobiy ta'sirini maksimal darajada oshirish va uning salbiy tashqi ta'sirini minimallashtirish strategiyasini o'rganadi [11].

Xulosa: Xulosa qilib aytganda, ekoturizm tabiatni muhofaza qilish borasidagi sa'y-harakatlarni ko'p jihatdan o'zgartirgan noyob tashabbusdir. Tabiatni muhofaza qilish va ekoturizmni uyg'unlashtirish g'oyasi barcha manfaatdor tomonlarga foyda keltiradi, ammo yuqorida aytib o'tilganidek, uni samarali qilish uchun aniq qadriyatlar, tartibga solish tizimlari, iqtisodiy rejalar va biologik ta'sirlarni baholash va tabiatni muhofaza qilish ehtiyojlarini o'rnatish kerak. Ekoturizm - bu tabiatni barqaror va foydali saqlashga qaratilgan innovatsion yondashuv va umid qilamanki, keyingi tadqiqotlar va takomillashtirishlar natijasida ekoturizm muvaffaqiyatli rivojlanadi

Ekologik turizmni rivojlantirish ekologik, ijtimoiy va iqtisodiy omillarni sinchkovlik bilan hisobga olgan holda barqaror rivojlanishning katalizatori sifatida ulkan salohiyatga ega. Uning afzalliklaridan samarali foydalanish uchun kompleks rejalashtirish, manfaatdor tomonlarning hamkorligi va moslashuvchan boshqaruv amaliyoti zarur. Bundan tashqari, doimiy monitoring va baholash turli xil ekologik sharoitlarda ekoturizm tashabbuslarining uzoq muddatli hayotiyliigi va barqarorligini ta'minlash uchun juda muhimdir. Ekoturizmni rivojlantirish bo'yicha kelgusidagi tadqiqotlar jamoatchilik turizmining innovatsion modellarini o'rganishga, tabiatni muhofaza qilish strategiyalarining samaradorligini baholashga va ekoturizmning mezbон jamoalarga uzoq muddatli ijtimoiy-iqtisodiy ta'sirini baholashga qaratilishi mumkin. Bundan tashqari, turli geografik mintaqalar va madaniy kontekstlar bo'yicha qiyosiy tadqiqotlar eng yaxshi amaliyotlar va barqaror turizmni boshqarish bo'yicha olingan saboqlar haqida qimmatli tushunchalarni taqdim etishi mumkin. Aslida, ushbu maqola turizm va atrof-muhit o'rtasidagi uyg'un munosabatlarni rivojlantirish zarurligini ta'kidlaydi, bunda ekoturizm tabiatni muhofaza qilish,

kuchaytirish va adolatli ijtimoiy-iqtisodiy o'sish uchun kanal bo'lib xizmat qiladi. Ekologik yaxlitlikni ijtimoiy-madaniy sezgirlik bilan muvozanatlashtiradigan yaxlit yondashuvni qo'llagan holda, ekoturizm global turizm landshaftida ijobiy o'zgarishlarning o'zgaruvchan kuchi sifatida paydo bo'lishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Barkin, D. Ekoturizm: xalqaro integratsiya davrida barqaror rivojlanish vositasi? Miller, JA & Malek-Zadeh, E., tahrirlar. Ekoturizm tenglamasi: ta'sirlarni o'lchash. Yale Axborotnoma Seriya, 99. Yangi Xeyven: Yel Universitet. 263-272.
2. Ardahaey, FT Turizm sanoatining iqtisodiy ta'siri, Xalqaro biznes va menejment jurnali, 6 (8), 206-215.
3. Elizabet Enn Pozer. Barqaror turizm uchun standartlarni belgilash: AQSh turizmni sertifikatlash dasturlarini tahlil qilish.
4. Marta Asal Ekoturizm va barqaror rivojlanish . Orol Matbuot , 1999 - Biznes va iqtisod.
5. O'zbekiston Prezidentining "O'zbekiston Respublikasini 2017-2021 yillarda rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi farmoni -Toshkent, 2017
6. Ceballos-Lascurain, H. (1987). Tourism, Ecotourism, and Protected Areas. IUCN.
7. Buckley, R. (2009). Ecotourism: Principles and Practices. CABI.
8. Honey, M. (1999). Ecotourism and Sustainable Development: Who Owns Paradise?. Island Press.
9. Honey, M. (2008). Ecotourism and Sustainable Development: A Critical Examination. Journal of Sustainable Tourism, 16(6), 713-730.
10. Mbaiwa, J. E. (2005). The Socio-Economic Impacts of Tourism Development on the Indigenous Communities in the Okavango Delta, Botswana. Journal of Tourism and Cultural Change, 3(2), 97-114.
11. Ratsimbazafy, J. H., et al. (2018). Ecotourism as a Conservation Tool: Lessons from Madagascar's Lemurs. Oryx, 52(1), 20-29.

**BARQAROR TURIZMDA EKOLOGIK TOZA TRANSPORT VOSITALARINING
AERODINAMIKASI**

Ergashev D.P.

Andijon davlat texnika instituti, assistent,

dostonpratovich@mail.ru

Annotatsiya: Maqolada ekologik toza transport vositalarining aerodinamikasi va uning barqaror turizmga qo'llanilishi o'rganiladi. Aerodinamik samaradorlikni oshirish orqali yoqilg'i sarfini kamaytirish va atrof-muhitga ta'sirini minimallashtirish imkoniyatlari tahlil qilinadi. Turizm sohasida elektr transport vositalari va yengil konstruksiyali transport vositalarining aerodinamik xususiyatlarini takomillashtirish masalalari ko'rib chiqiladi. Shuningdek, aerodinamik tahlil usullari, havo qarshiligining asosiy omillari va innovatsion dizayn yondashuvlari bo'yicha ilg'or tajribalar o'rganiladi.

Kalit so'zlar: barqaror turizm, aerodinamika, ekologik transport, yoqilg'i samaradorligi, havo qarshiligi, shamol tunnel sinovlari, aerodinamik dizayn.

Kirish: Bugungi kunda barqaror turizm rivojlanishi bilan ekologik toza transport vositalariga talab ortib bormoqda. Yo'lovchi tashish sohasida yoqilg'i sarfini kamaytirish va uglerod chiqindilarini pasaytirish muhim masalalardan biridir. Bunda transport vositalarining aerodinamikasi muhim rol o'ynaydi. Zamonaviy tadqiqotlar shuni ko'rsatmoqdaki, aerodinamik jihatdan samarali transport vositalari yoqilg'i sarfini 10-20% gacha kamaytirishi mumkin.

O'zbekiston Respublikasining "Atmosfera havosini muhofaza qilish to'g'risida"gi qonunining 16, 17 va 28-moddalari hamda "Ekologik nazorat to'g'risida"gi qonunining 11-moddasi talablarining ijrosini ta'minlash maqsadida, ya'ni foydalanishda bo'lgan avtotransport vositalarining ekologik xavfsizligini ta'minlashga yo'naltirilgan vazifalarni bajarish ustidan davlat